

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11Co/248/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2117201105
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 05. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Hýbelová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2020:2117201105.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Silvie Hýbelovej a členov Mgr. Fedora Benku a Mgr. Kataríny Arnouldovej, v spore žalobcu: Československá obchodná banka, a.s., Michalská 18, Bratislava, IČO: 36854140, zastúpeného splnomocnencom Malata, Pružinský, Hegedúš & Partners s.r.o., Prievozská 4/B, Bratislava, IČO: 4739921, proti: žalovaným: 1/ Z. T., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B. D. XXX, 2/ K. T., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B. D. X, obaja zastúpení: Občianske združenie OPOS, A. Hlinku 1084/24A, Trenčianska Teplá, IČO: 51147688, o zaplatenie 16.227,87 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trnava zo dňa 29. januára 2019, č.k. 21Csp/19/2017-136, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ruší a vec mu v r a c i a na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie rozsudkom napadnutým odvolaním zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa na žalovaných 1/, 2/ domáhal zaplatenia sumy 16.227,87 eur s úrokom vo výške 2.348,56 eur, úrokom 14,9% ročne zo sumy 13.510,40 od 01.01.2017 do zaplatenia, úroku z omeškania vo výške 8,05 % ročne zo sumy 17.014,59 eur od 01.01.2017 do zaplatenia a náhrady trov konania, keď v žalobe uviedol, že predmetná suma predstavuje nedoplatok zo zmluvy o ČSOB spotrebiteľskom úvere č. 003491794R. Žalovaní 1/, 2/ so žalobou nesúhlasili, svoj nesúhlas vyjadrili aj v odpore proti platobnému rozkazu, ktorý súd prvej inštancie vo veci vydal dňa 25.04.2018, č.k. 21Csp/19/2017-38. Dôvodili, že zmluva je predtlačená, formulárová a spotrebiteľ nemôže obsah zmluvy ovplyvniť. Poukázali na § 39 OZ s tým, že z takéhoto neplatného právneho úkonu neplynú platné právne účinky a istinu majú v celom rozsahu splatenú. Žiadali, aby súd určil, že úver je bezúročný, bez poplatkov a žalobu zamietol ako nedôvodnú. Poukázali tiež na spornosť poplatku za poskytnutie úveru vo výške 199,16 eur, ktorý si žalobca stiahol v jeden deň hneď z účtu. Úver preplatili o 3.810,81 eur, o ktorú sa žalobca bezdôvodne obohatil. Zmluva tiež neobsahuje obligatórne náležitosti zmluvy podľa zákona 258/2001 Z.z. a preto je úver bezúročný a bez poplatkov. Údaj o RPMN v zmluve nezodpovedá skutočným nákladom, ktoré majú žalovaní uhradiť. Žalovaní tiež popierajú tvrdenia žalobcu, že predmetná zmluva sa nespravuje zákonom o spotrebiteľských úveroch. Sám žalobca túto zmluvu podriadil tomuto zákonu, keď na prvej strane pod účastníkmi zmluvy o spotrebiteľskom úvere je uvedené, že títo uzatvárajú zmluvu podľa ustanovení § 497a nasl. Obchodného zákonníka a zákona o spotrebiteľských úveroch. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 497 Obchodného zákonníka, § 39, § 40a, § 52, § 451 ods. 1, 2, § 457 Občianskeho zákonníka, podľa § 1 ods. 1, ods. 2 písm. a), e) podľa § 2 písm. a), b) zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, podľa § 4 ods. 8, podľa § 5, § 7 ods. 1, 2, 4, § 8 ods. 1 písm. g), ods. 3, 4 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a § 147 ods. 2 CSP. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že dňa 25.01.2010 žalobca ako banka a žalovaní 1/, 2/ ako dlžníci uzavreli zmluvu o ČSOB spotrebiteľskom úvere č. 003491794R podľa ustanovenia § 497 a nasl. Obchodného zákonníka a zákona o spotrebiteľských úveroch, v ktorej sa žalobca zaviazal poskytnúť žalovaným peňažné prostriedky formou spotrebiteľského úveru do výšky úverového limitu 21.000 eur. Účelom úveru bola modernizácia a rekonštrukcia nehnuteľnosti. V zmluve sa ďalej strany

dohodli, že vyčerpaný a nesplatený úver sa bude úročiť pevnou úrokovou sadzbou vo výške 14,9 % ročne, RPMN predstavuje 16,46 % ročne, celkové náklady dlžníka sú 20.061,60 eur, priemerná hodnota RPMN platná ku dňu podpisu zmluvy 14,74 % ročne. Za podanie žiadosti o úver a za spracovanie úveru sa žalovaní zaviazali zaplatiť poplatok vo výške 199,16 eur, ktorý bol splatný v deň podpisu. Žalovaní sa zaviazali splácať úver v 120 mesačných splátkach, prvá až predposledná splátka vo výške 336,28 eur, posledná anuitná splátka bude bankou vypočítaná na základe priebehu splácania úveru. Prvá splátka bola splatná dňa 15.02.2010, posledná dňa 15.01.2020. Žalovaní 1/, 2/ čerpali úver jednorazovo dňa 25.01.2010 tak, že žalobca finančné prostriedky v plnej výške 21.000 eur previedol na účet žalovaného 1/ uvedený v zmluve. Následne v ten istý deň si žalobca zúčtoval poplatok za podanie žiadosti o úver a za spracovanie úveru 199,16 eur. Žalovaní nesplácali úver riadne a včas. Žalobcom boli opakovane vyzývaní na zaplatenie dlžnej čiastky a to upomienkou zo dňa 24.06.2015, listom zo dňa 06.07.2015, opakovanou výzvou zo dňa 22.07.2015, poslednou výzvou na úhradu zo dňa 20.08.2015. V oznámení o zosplatení úveru zo dňa 16.10.2015 žalobca oznámil žalovanému, že je aj naďalej v omeškaní s plnením splatných záväzkov, preto vyhlásil žalobca celý úver dňom 15.10.2015 za splatný. Výška dlhu k uvedenému dňu predstavuje sumu 14.609,16 eur. Žalovaný 1/ si zásielku prevzal dňa 23.10.2015. V oznámení o zosplatení úveru zo dňa 08.11.2016 žalobca oznámil žalovanej 2/, že dňom 15.10.2015 vyhlásil celý úver za splatný. Žalovaní 1/ a 2/ do dňa podania žaloby uhradili žalobcovi sumu 24.611,68 eur. Predmetnú Zmluvu o ČSOB spotrebiteľskom úvere zo dňa 25.01.2010 súd posúdil ako zmluvu spotrebiteľskú, takže sa na ňu okrem § 497 a nasl. Obchodného zákonníka vzťahujú aj ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Žalobca v žalobe tvrdil, že predmetná zmluva bola uzavretá podľa zákona o spotrebiteľských úveroch, neskôr však v konaní začal tvrdiť, že na uvedenú zmluvu o ČSOB spotrebiteľskom úvere sa nevzťahuje zákon č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, nakoľko aplikáciu tohto zákona vylučuje § 1 ods. 2 písm. e) tohto zákona, keďže výška poskytnutého úveru bola viac ako 20.000 eur. Žalovaní v konaní tvrdili, že žalobca ich uviedol do omylu pri uzatváraní zmluvy o ČSOB spotrebiteľskom úvere tým, že do predmetnej zmluvy uviedol nepravdivý údaj o tom, že zmluva je uzavretá podľa zákona o spotrebiteľských úveroch, čím žalobca ovplyvnil ich rozhodnutie uzavrieť predmetnú zmluvu, lebo keby vedeli, že sa nejedná o klasický spotrebiteľsky úver, tak by túto zmluvu neboli uzavreli. Uvedené konanie je tak nekalou obchodnou praktikou. Podľa § 1 ods. 2 písm. a), e) zákona č. 258/2001 Z. z. sa tento zákon nevzťahuje na zmluvy o poskytnutí úveru na účely dodatočných alebo ďalších stavebných úprav dokončených stavieb a ich údržbu a na zmluvy o poskytnutí úveru do 200 eur a nad 20.000 eur. Zo Zmluvy o ČSOB spotrebiteľskom úvere vyplýva, že úver bol žalovaným 1/, 2/ poskytnutý na modernizáciu a rekonštrukciu nehnuteľnosti vo výške 21.000 eur. Takže zákon o spotrebiteľských úveroch sa na predmetnú zmluvu nevzťahuje. V predmetnej zmluve je však v jej úvodných ustanoveniach uvedené, že ju zmluvné strany uzatvárajú podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka a zákona o spotrebiteľských úveroch. V čase uzatvorenia predmetnej zmluvy bol jediným zákonom o spotrebiteľských úveroch zákon č. 258/2001 Z.z., pričom zmluva okrem všeobecných náležitostí obsahovala aj niektoré náležitosti vyžadované ustanovením § 4 ods. 2 tohto zákona, napr. výšku RPMN. Zákon č. 258/2001 Z. z. upravuje osobitné podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa, aplikáciu ktorých žalovaní 1/, 2/ na ich zmluvný vzťah očakávali. Podľa zákona o ochrane spotrebiteľa dodávateľ nesmie konať v rozpore s dobrými mravmi, ktorým sa rozumie najmä konanie, ktoré je v rozpore so zžitými tradíciami a ktoré vykazuje zjavné znaky diskriminácie alebo vybočenia z pravidiel morálky uznávanej pri predaji výrobku a poskytovaní služby, alebo môže privodiť ujmu spotrebiteľovi pri nedodržaní dobromyseľnosti, čestnosti, zvyklosti a praxe. Využíva najmä omyl, lešť, vyhrážku, výraznú nerovnosť zmluvných strán a porušovanie zmluvnej slobody. Dodávateľ nesmie klamať spotrebiteľa, najmä uvádzať nepravdivé, nedoložené, neúplné, nepresné, nejasné alebo dvojzmyselné údaje alebo zamlčať údaje o vlastnostiach výrobku alebo služby. Žalobca uvedením klamlivého údaju o aplikácii zákona o spotrebiteľských úveroch do zmluvy konal nielen v rozpore s požiadavkou odbornej starostlivosti, ktorú žalovaní legitímne očakávali od dodávateľa, ktorý navyše je bankou, ale aj v rozpore s dobrými mravmi. Žalobca žiadnym spôsobom v konaní nevysvetlil, prečo tento klamlivý údaj žalobca uviedol do zmluvy, a to do zmluvy, ktorú sám pripravoval, preto uvedené konanie súd posúdil ako nekalú obchodnú praktiku, ktorá je zakázaná. Žalobca však uvedením klamlivého údaju o zákone, ktorý sa na daný zmluvný vzťah v skutočnosti nevzťahuje, zároveň žalovaných uviedol do omylu o skutočnosti, ktorá je pre uskutočnenie tohto právneho úkonu pre žalovaných rozhodujúca, teda že úver nie je uzavretý aj podľa zákona o spotrebiteľských úveroch, podľa ktorého je poskytovaná spotrebiteľom vyššia ochrana a podľa ktorého musí zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovať zákonom stanovené náležitosti, absenciu ktorých zákon sankcionuje bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou úveru, pričom žalobca tento omyl vyvolal a musel o ňom vedieť, keďže zmluvu sám

pripravil. Žalovaní uzavreli predmetnú Zmluvu o ČSOB spotrebiteľskom úvere v omyle vychádzajúcom zo skutočnosti, ktorá je pre jej uskutočnenie rozhodujúca, žalobca tento omyl vyvolal a musel o ňom vedieť, je tento právny úkon neplatný s poukazom na § 49a OZ. Zároveň podľa súdu je táto zmluva aj absolútne neplatným právnym úkonom podľa § 39 OZ pre rozpor so zákonom. Zákon č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch výslovne vylučuje zmluvy, na ktoré sa nevzťahuje a medzi tieto patrí aj predmetná zmluva, preto uzavretie tejto zmluvy podľa zákona o spotrebiteľských úveroch je v rozpore so zákonom a z tohto dôvodu je zmluva absolútne neplatná. Aj sám žalobca v žalobe tvrdil, že predmetnú zmluvu uzavrel podľa zákona o spotrebiteľských úveroch a až neskôr v reakcii na požiadavku žalovaných na vyhlásenie úveru za bezúročný a bez poplatkov toto svoje vlastné tvrdenie začal popierať a snažil sa vyhnúť aplikácii tohto zákona, avšak za daného stavu, keď v zmluve bolo použitie tohto zákona výslovne dohodnuté, na túto obranu žalobcu nebolo možné prihliadnúť. Žalobca poskytol žalovaným finančné prostriedky v sume 21.000 eur, žalovaní 1/, 2/ do podania žaloby vrátili žalobcovi sumu 24.611,68 eur, teda vrátili žalobcovi viac, ako boli povinní, preto súd žalobu žalobcu ako nedôvodnú zamietol. Žalovaní 1/, 2/ v odpore proti platobnému rozkazu žiadali od žalobcu vydať bezdôvodné obohatenie vo výške 3.810,81 eur, teda uplatnili si menej ako žiadal žalobca, preto tento procesný úkon súd posúdil ako prostriedok procesnej obrany žalovaných, z ktorého dôvodu súd o ňom vo výroku rozsudku nerozhodoval. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP, keď v konaní mali plný úspech žalovaní 1/, 2/ preto im priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania spoločne a nerozdielne v rozsahu 100%.

2. Proti tomuto rozsudku súdu prvej inštancie v zákonom určenej lehote podal odvolanie žalobca. Uviedol, že argumentácia žalovaných je paradoxná, uvádzajú, že ak by vedeli, že sa na im poskytnutý úver nevzťahuje zákon o spotrebiteľských úveroch, takúto zmluvu by neuzatvorili. Aby však takéto vyjadrenie žalovaných mohlo nadobudnúť právnu relevanciu, je potrebné predpokladať, že žalovaní mali znalosť o obsahu zákona o spotrebiteľských úveroch. Ako mohli žalovaní súčasne poznať zákon o spotrebiteľskom úvere v takom rozsahu, že pôsobnosťami tohto zákona podmieňovali uzatvorenie úverovej zmluvy a na druhej strane nevedeli, že sa tento zákon na predmetný úver nevzťahuje. Právny omyl spočíva v neznalosti alebo v neúplnej znalosti všeobecne záväzných právnych predpisov a z toho vyplývajúceho nesprávneho posúdenia právnych dôsledkov právnych skutočností. Vzhľadom na všeobecne uznanú zásadu neznalosť zákona neospravedlňuje, vyplývajúcu zo samej podstaty práva, má žalobca za to, že sa nejedná o omyl, ktorý by zakladal neplatnosť úverovej zmluvy (výklad NS SR 4Cdo/283/2009). Žalovaní neboli schopní uzatvoriť úverovú zmluvu na sumu 21.000 eur, ktorá by spadala pod režim zákona o spotrebiteľských úveroch, nakoľko právna úprava takúto úverovú zmluvu výslovne nepripúšťa. Žalobca taktiež namieta, ak mu je na príťaž dávane uvedenie RPMN. Žalobca informoval žalovaných o nákladoch na poskytnutý úver. Sama skutočnosť, že žalobca nebol povinný tento údaj uvádzať, nemôže byť vykladaný ako klamanie žalovaných. Žalovaní po dobu niekoľkých rokov riadne plnili poskytnutý úver a neplatnosti sa začali dovolávať až potom, ako sa dostali do omeškania s platením svojich záväzkov. Poukázali na nález Ústavného súdu SR I. ÚS 242/07, v zmysle ktorého by mal základ nazerania na sporové konanie aj spotrebiteľské spory nevynímajúc tak, že základnou podmienkou je predovšetkým zhoda vôle zmluvných strán na obsahu zmluvy. Zmluva vzniká ak sa strany dohodnú na obsahu zmluvy. Teda keď adresát právneho úkonu prijme návrh na uzatvorenie zmluvy a to v celosti bez výhrad. Boli to pritom žalovaní, ktorí sa rozhodli pre úver vo výške 21.000 eur. Samu skutočnosť, že konajúci súd pristúpil k výkladu, podľa ktorého žalovaní roky plnili na základe zmluvy, t.j. platili na základe neexistujúceho záväzku, považuje odvolateľ za značne formalistické tvrdenie, ktorého jediným opodstatnením je dosiahnutie priaznivejšieho výsledku pre spotrebiteľa. Poukázal tu na judikatúrou opakovane prezentovanú doktrínu, podľa ktorej nie je možné aplikáciu právnych noriem na ochranu spotrebiteľa uskutočňovať selektívne a späť. Nie je možné dospieť k záveru, že ochrana spotrebiteľa umožňuje aplikáciu akéhokoľvek ustanovenia len s odôvodnením, že je pre spotrebiteľa výhodnejšie. Uvedený záver by vnášal do právnych vzťahov značnú neistotu a znamenal by tiež výrazný zásah do zásady rovnosti účastníkov týchto vzťahov. Navyše Ústavný súd vo svojej judikatúre opakovane pripomína, že prílišný právny formalizmus a prehnané nároky na formuláciu zmluvy nemožno z ústavnoprávneho hľadiska akceptovať, lebo evidentne zasahujú do zmluvnej slobody občana vyplývajúcej z princípu zmluvnej voľnosti podľa článku 2 ods. 3 Ústavy. V závere odvolania namietol odvolateľ nedostatočné odôvodnenie rozsudku, keď za daného stavu považuje žalobca procesný výsledok konania za veľmi ťažko udržateľný, keď z odôvodnenia rozhodnutia nie je možné žiadnym spôsobom určiť, na základe akých skutočností uprednostnil konajúci súd značne formalistický výklad, podľa ktorého medzi stranami sporu neprišlo k uzatvoreniu úverovej zmluvy. S ohľadom na uvedené skutočnosti, ktoré vyplývajú najmä z nutnosti reflektovať rozvíjajúci

sa trh so spotrebiteľskými úvermi, dal do pozornosti, že v obdobných prípadoch bol nárok žalobcu vyhodnotený ako dôvodný. Je legitímnym očakávaním žalobcu, že obdobne bude jeho nárok posúdený aj v predmetnom konaní. Odvolateľ navrhol rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a priznať mu náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

3. Žalovaní 1/, 2/ v písomnom vyjadrení k odvolaniu uviedli, že žalobca si podal svoju žalobu a ani sa v návrhu nerozporoval, že ide o spotrebiteľský úver. Preto nebola namieste argumentácia žalobcu na pojednávaniach, že zmluva sa nemôže spravovať zákonom o spotrebiteľských úveroch. Žalovaní nemajú právne znalosti a v čase podpisu v žiadnom prípade nemohli vedieť, ako znie ustanovenie zákona, ktoré je uvedené v zmluve. Dôverovali banke ako inštitúcii, ktorá je na trhu dlhodobým poskytovateľom úverov a v žiadnom prípade by ich nechcela oklamať. Ak veriteľ poskytujúci úver spotrebiteľovi poskytne úver za odplatu a zmluva, ktorú sám pripraví je formulárová, mení v nej iba iniciály dlžníka, musí vedieť, že zákon, ktorý uvedie v zmluve je dôležitý pre ďalšie práva a povinnosti zmluvných strán. Konkrétny produkt ponúkaný žalovaným a to práva práve z tohto zákona boli priamo žalobcom zakomponované do zmluvy. Nemôže preto po podaní žaloby tvrdiť, že tento zákon nie je zákonom, ktorý sa dá použiť na predmetnú zmluvu. Žalobca sám podriadil zmluvu pod zákon 258/2001 Z.z. a teraz sa snaží obísť práve tento zákon, ktorý by mal za následok, že by mohol byť v spore neúspešný. Podľa tvrdení žalobcu vlastne veriteľ nevedel, že ak poskytne úver vyšší ako 20.000 eur, bude vylúčená aplikácia spomenutého zákona. Vedel a vedome klamal spotrebiteľovi pri podpise zmluvy, tí boli presvedčení, že podpisujú spotrebiteľský úver. Konanie žalobcu je možné vyhodnotiť ako nekalé, na základe ktorého mohol súd vyhodnotiť zmluvu v jednotlivých častiach za neplatnú. Obchodná praktika sa má posúdiť ako klamlivá v zmysle článku 6 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2005/29/ES. Pokiaľ táto praktika jednak obsahuje nesprávne informácie, alebo je spôsobilá viesť do omylu priemerného spotrebiteľa, jednak je spôsobilá zapríčiniť, že spotrebiteľ urobí rozhodnutie o obchodnej transakcii, ktoré by inak neurobil. Navrhli rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

4. Žalobca k písomnému vyjadreniu žalovaných 1/, 2/ uviedol, že žalovaní neboli, ani nie sú schopní uzatvoriť úverovú zmluvu, ktorá by sa spravovala iným právnym rámcom ako § 497 Obchodného zákonníka. Zmluva o úvere patrí do sféry tzv. absolútnych obchodov. Jedinú výnimku predstavuje zákon o spotrebiteľských úveroch, avšak to len za predpokladu, že tento zákon je na daný úverový produkt aplikovateľný. Ak zákon nepripúšťa aplikáciu zákona o spotrebiteľských úveroch na predmetnú úverovú zmluvu, nie je možné sa na jeho aplikácii dohodnúť zmluvnými stranami, nakoľko takáto dohoda by zasahovala do kogentných ustanovení Obchodného zákonníka o absolútnych obchodoch. Opätovne poukázal na paradoxnú argumentáciu žalovaných, že ak by vedeli, že sa na poskytnutý úver nevzťahuje zákon o spotrebiteľských úveroch, takúto zmluvu by neuzatvorili. Aby však takéto vyjadrenie žalovaných mohlo nadobudnúť právnu relevanciu, je potrebné predpokladať, že žalovaní mali znalosť o obsahu zákona o spotrebiteľských úveroch. Nemožno prijať argumentáciu, že žalovaní by podmieňovali uzatvorenie úverovej zmluvy niečím, čoho znalosťou nedisponovali. Žalovaní neboli schopní uzatvoriť úverovú zmluvu na sumu 21.000 eur, ktorú požadovali, ktorá by spadala pod režim zákona o spotrebiteľských úveroch, nakoľko právna úprava takúto úverovú zmluvu výslovne nepripúšťa. Skutočnosť, že žalobca nebol povinný údaj o RPMN uvádzať, nemôže byť vykladaný, v prípade ak ho uviedol ako klamanie žalovaných. Sankcia prezentovaná žalovanými spočíva vo vyhlásení neplatnosti úverovej zmluvy, táto predstavuje zásah do prejavenej vôle zmluvných strán a to napriek tomu, že žalobca sa žiadnym spôsobom neobohatil na úkor žalovaného spotrebiteľa. Boli to pritom žalovaní, ktorí sa rozhodli pre úver vo výške 21.000 eur.

5. Žalovaní 1/, 2/ sa vyjadrili k vyjadreniu žalobcu. Uviedli, že majú za to, že kontrolovaná zmluva obsahuje zmluvné podmienky, ktorými žalobca žalovaným uprel právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách. Ide najmä o úvodné ustanovenie, kde sa uvádza, že zmluva je uzavretá podľa ustanovení zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka a zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. V tejto časti nie je zmluva jednoznačná. Favorizovanie Obchodného zákonníka pred právnymi predpismi určenými na ochranu spotrebiteľa neprimerane znevýhodňuje spotrebiteľa. Prejavuje sa to v značnej časti zmluvných podmienok a v nich zakomponovaných inštitútov, ktorých režim sa odchyľuje od ochrany spotrebiteľa poskytnutej mu Občianskym zákonníkom. Neprijateľná zmluvná podmienka je aj záverečné ustanovenie, kde svojím podpisom spotrebiteľ potvrdzuje, že prevzal obchodné podmienky, oboznámil sa s nimi, súhlasí s nimi a zaväzuje sa ich dodržiavať. Táto podmienka má za následok, že na spotrebiteľa je de facto prenášané dôkazné bremeno v otázke riadneho oboznámenia so zmluvnými podmienkami a okolnosťami uzavretia úverovej zmluvy.

Tieto dojednania zakladajú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa. Žalobca tak prinajmenšom porušil ustanovenie zákona § 4 ods. 2 písm. a), § 4 ods. 2 písm. b) v nadväznosti na § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 o ochrane spotrebiteľa.

6. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 ods. 1 CSP) s prihliadnutím ex offo na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolacie žalobcu je dôvodné.

7. Predmetom konania vedeného na súde prvej inštancie pod sp.zn. 21Csp/19/2017 je určenie povinnosti žalovaným 1/, 2/ zaplatiť spoločne a nerozdielne žalobcovi istinu vo výške 16.227,87 eur spolu s úrokom vo výške 2.348,56 eur, úrokom vo výške 14,9% ročne zo sumy 13.510,40 eur od 01.01.2017 do zaplataenia a úrokom z omeškania 8,05% ročne zo sumy 17.014,59 eur od 01.01.2017 do zaplataenia a trovy konania.

8. Predmetom odvolacieho konania je posúdenie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorým bola žaloba žalobcu zamietnutá ako nedôvodná z dôvodu neplatnosti zmluvy o ČSOB spotrebiteľskom úvere uzavretej dňa 25.01.2010 v súlade s ust. § 49a OZ, keď žalovaní uzavreli predmetnú zmluvu v omyle vychádzajúcom zo skutočnosti, ktorá je pre jej uskutočnenie rozhodujúca, žalobca tento omyl vyvolal a musel o ňom vedieť a takisto z dôvodu neplatnosti v súlade s § 39 OZ pre rozpor zmluvy so zákonom.

9. Súd žalobu zamietol, keď skonštatoval, že žalovaní 1/, 2/ uzavreli zmluvu v omyle, ktorý vyvolal žalobca a musel o ňom vedieť, takže právny úkon je neplatný podľa § 49a OZ. Odvolací súd sa s uvedeným názorom nestotožnil. V zmysle § 49a OZ omyl ako výraz vôle sa prejavuje po vzájomnom pôsobení zmluvných strán. Toto pôsobenie musí vykazovať určité kvalitatívne znaky, ktorých výsledkom je omyl. Nie každý omyl má totiž dôsledky spočívajúce v neplatnosti právneho úkonu. Taký následok bude mať iba omyl vychádzajúci z rozhodných skutočností, ktorý je označovaný ako podstatný omyl. Podstatou omylu je to, že absentuje vážnosť vôle vo vzťahu k následkom, ktoré konajúci subjekt sledoval a skutočnosťami, ktoré reálne nastanú. Omyl konajúceho má v zmysle tohto ustanovenia § 49a za následok neplatnosť právneho úkonu vtedy, ak bol podstatný, rozhodujúci pre uskutočnenie právneho úkonu konajúceho a súčasne za predpokladu, že druhý účastník právneho úkonu omyl konajúceho vyvolal alebo o ňom, hoci ho sám nevyvolal, so zreteľom na všetky okolnosti musel vedieť.

10. V danom prípade žalobca ako banka do zmluvy o ČSOB spotrebiteľskom úvere uviedol, že túto zmluvu účastníci uzatvárajú podľa ustanovení § 497 a nasl. Obchodného zákonníka a zákona o spotrebiteľských úveroch. Z obsahu spisu jednoznačne však vyplýva, že predmetný úver, resp. úverová zmluva nemohla byť uzavretá podľa zákona o spotrebiteľských úveroch, nakoľko zákon o spotrebiteľských úveroch platný v dobe uzavretia tejto zmluvy vylučoval úver poskytnutý na modernizáciu, rekonštrukciu nehnuteľnosti vo výške 21.000 eur (nad 20.000 eur)z aplikácie tohto zákona. Takže žalobca jednoznačne tento údaj uviedol nepravdivo, nakoľko vzhľadom na okolnosti prípadu a to na skutočnosť, že sa jednalo o banku, ktorá poskytovala v rámci svojej podnikateľskej činnosti úvery mal vedieť, že uvedená zmluva nemôže byť uzavretá podľa ustanovení zákona o spotrebiteľských úveroch. Súčasne však s týmto musí byť splnené aj to, či bol tento omyl podstatný, kde je potrebné skúmať vôľu dlžníkov pri uzatváraní uvedenej zmluvy. Žalovaní vo svojom odpore uviedli, že neuznávajú pohľadávku žalobcu tým, že súd nemal vo veci vydať platobný rozkaz, ale z úradnej povinnosti mal preskúmať žalobcom predloženú zmluvu, či táto neobsahuje neprijateľné zmluvné podmienky. Neskôr vo svojom vyjadrení sa venujú skutočnostiam, že zmluva neobsahuje všetky obligatórne náležitosti zmluvy v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch, v dôsledku čoho je tento bezúročný a bez poplatkov a z ich strany bol už preplatený. Vo vyjadrení k replike uviedli, že sám žalobca podriadil zmluvu ustanoveniam zákona o spotrebiteľských úveroch v tom čase zákonu č. 258/2001 Z.z., pričom postup žalobcu pri uzatváraní zmluvy o spotrebiteľskom úvere, keď teraz v priebehu konania tvrdí, že tento zákon sa na predmetný úver nevzťahuje, hodnotia ako nekalú obchodnú prax v rozpore s požiadavkou odbornej starostlivosti, keď žalobca im neposkytol ako spotrebiteľom

podstatné informácie, čím zapríčinili, že žalovaní ako spotrebitelia urobili rozhodnutie o obchodnej transakcii, ktoré by inak neurobili. Na pojednávaní žalovaná 2/ okrem iného uviedla, že v zmluve je uvedený účel úveru modernizácia a rekonštrukcia nehnuteľnosti, oni si však úver nebrali na tento účel a ani to nedokladovali. Keby vedeli, že sa nejedná o klasický spotrebiteľský úver, tak by túto zmluvu neboli uzavreli. Súd prvej inštalácie uzavrel, že žalovaní v konaní tvrdili, že žalobca ich uviedol do omylu pri uzatváraní zmluvy tým, že do predmetnej zmluvy uviedol nepravdivý údaj o tom, že zmluva je uzavretá podľa zákona o spotrebiteľských úveroch, čím žalobca ovplyvnil ich rozhodnutie uzavrieť predmetnú zmluvu, lebo keby vedeli, že sa nejedná o klasický spotrebiteľský úver, tak by túto zmluvu neboli uzavreli. Uvedené konanie je tak nekalou obchodnou praktikou. Žalobca žalovaných uviedol do omylu o skutočnosti, ktorá je pre uskutočnenie tohto právneho úkonu pre žalovaných rozhodujúca, teda že úver nie je uzavretý aj podľa zákona o spotrebiteľských úveroch, podľa ktorého je poskytovaná spotrebiteľom vyššia ochrana a podľa ktorého musí zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovať zákonom stanovené náležitosti, absenciu ktorých zákon sankcionuje bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou úveru, pričom žalobca tento omyl vyvolal a musel o ňom vedieť. Odvolací súd má za to, že vo výpovediach žalovaných existuje vnútorná rozpornosť ich obrany, keď na jednej strane z ich vyjadrení treba predpokladať, že mali znalosť o obsahu zákona o spotrebiteľských úveroch, a to v takom rozsahu, že pôsobnosťou tohto zákona podmieňovali uzatvorenie úverovej zmluvy, ale na druhej strane nevedeli, že na tento zákon sa predmetný úver nevzťahuje. Podstatná pri skúmaní omylu je vôľa dlžníkov pri uzatváraní predmetnej zmluvy. Zo žiadneho dôkazu nevyplýva, že by žalovaní 1/, 2/ nechceli získať úver za účelom modernizácie a rekonštrukcie nehnuteľnosti. Žalovaná 2/ len na pojednávaní skonštatovala, že za týmto účelom si úver nebrali, nič nedokladali, žiadnym spôsobom však toto svoje tvrdenie nepreukázala. Podstatné teda bolo, či žalovaní 1/, 2/ chceli získať finančné prostriedky a v akej výške, alebo či chceli spotrebiteľský úver bez ohľadu na výšku poskytnutého úveru. Z obsahu spisu vyplýva, že žalovaní 1/, 2/ chceli získať finančné prostriedky práve vo výške 21.000 eur, nechceli menej ani viac, ani na iný účel, ktorý napokon ani netvrdili, takže rozhodným pre uzavretie predmetnej úverovej zmluvy bola výška a účel a v tejto časti neboli žalovaní uvedení do omylu. Odvolací súd má za to, že žalovaní 1/,2/ obsah zákona o spotrebiteľských úveroch nepoznali, inak by sa v súčasnosti nemohli domnievať, že pre absentujúce náležitosti je bezúročný a bezpoplatkový, keď je zrejme, z obsahu predmetnej zmluvy, že sa nejedná o zmluvu o spotrebiteľskom úvere, preto tvrdenie žalovaných, že pokiaľ by v čase uzavretia zmluvy vedeli, že údaj uvedený v záhlaví zmluvy (že sa uzatvára podľa zákona o spotrebiteľských úveroch) je nepravdivý je celkom zrejme účelové v snahe vyhnúť sa dohodnutému plneniu. Takže z týchto dôvodov nie je možné mať za to, že žalovaní 1/, 2/ tým, že bola v zmluve uvedená klauzula, že sa táto uzatvára podľa ustanovení § 497 a nasledujúce Obchodného zákonníka a zákona o spotrebiteľských úveroch, konali v omyle, nakoľko pri zmluve je podstatný obsah zmluvy. Tvrdenie žalovaných, že práve tento údaj (pomenovanie zákona, podľa ktorého sa zmluva uzatvára) bol pre nich podstatný pri rozhodovaní o tom, či vstúpi do zmluvného vzťahu nebolo preukázané, naopak z dokazovania sa možno domnievať, že ide o dôvod vykonštruovaný a účelový s cieľom vyhnúť sa plneniu zmluvných povinností.

11. Odvolací súd nepovažoval predmetnú zmluvu za neplatnú v súlade s ust. § 39 OZ pre rozpor so zákonom, z dôvodu, že zákon č. 258/2001 Z.z. výslovne vylučuje zmluvy, na ktoré sa nevzťahuje a medzi tieto patrí aj predmetná zmluva. Zmluvu je potrebné posudzovať podľa obsahu a zákonu odporuje zlen jedna časť, klauzula. Skutočnosť, či bol alebo nebol v zmluve uvedený údaj podľa akého zákona sa zmluva uzatvára nedokáže ovplyvniť platnosť zmluvy ako celku, teda toto dojednanie nie je spôsobilé privodiť neplatnosť celej zmluvy, nakoľko táto časť nie je ani podstatnou náležitosťou zmluvy a je časťou oddeliteľnou, takže neplatnou môže byť zmluva len v časti obsahujúcej dohodu o zákone, ktorý sa na zmluvu aplikuje. Žalovaní ako spotrebitelia požívajú ochranu vyplývajúcu zo zákona o ochrane spotrebiteľa a z ustanovení OZ a to aj napriek tomu, že tieto dva právne predpisy sa v zmluve neuvádzajú.

12. Vzhľadom k všetkým vyššie uvedeným skutočnostiam preto odvolací súd predmetnú zmluvu o ČSOB spotrebiteľskom úvere nepovažoval za zmluvu neplatnú, preto bolo potrebné rozsudok súdu prvej inštalácie v súlade s ustanovením § 389 ods. 1 písm. c) CSP zrušiť, vec mu vrátiť na ďalšie konanie, v ktorom súd prvej inštalácie vykoná dokazovanie na posúdenie dôvodnosti návrhu žalobcu na zaplatenie žalovanej sumy, pričom sa bude venovať všetkým tvrdeniam žalobcu a námietkam žalovaných uvedeným v ich podaniach a vyjadreniach (o neprijateľných zmluvných podmienkach). Po vykonanom dokazovaní toto vyhodnotí, vo veci opätovne rozhodne, ktoré rozhodnutie náležite odôvodní a zároveň rozhodne aj o trovách odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

13. Uvedené uznesenie bolo v senáte prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolaateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).